

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Op 8 maart 2024 stelden PS het beleidskader Toekomstbestendig Bestuur vast. In de periode daarna is gewerkt aan de bijbehorende uitvoeringsagenda. Met de uitvoeringsagenda willen wij als provincie ons steentje bijdragen aan een slagvaardig, democratisch, rechtmatig en veilig en weerbaar openbaar bestuur. In de uitvoeringsagenda werken we zoveel mogelijk met concrete activiteiten toe naar het hoger liggend doel: een toekomstbestendig openbaar bestuur.

Om het bestuur efficiënter en effectiever te maken, starten we een werkplaats voor openbaar bestuur en stimuleren we onderzoek naar bestuurskracht en realisatiekracht van gemeenten door een stimuleringsregeling. Met de organisatie van regionale omgevings- en ontwikkeldagen wordt de regionale samenwerking tussen de verschillende overheden en partners bestendigd. En om de democratie in Brabant te versterken gaan we inwoners eerder en beter betrekken bij ons werk door participatie verder te professionaliseren en zetten we ons extra in voor het betrekken van jongeren en inwoners in het stille midden.

Op het gebied van rechtmatig bestuur houdt de provincie toezicht op financieel beheer, huisvesting van vergunninghouders, informatie- en archiefbeheer, en omgevingsrecht. We organiseren dit jaar dialooggesprekken en kennisbijeenkomsten om kennis te delen en de verbinding te versterken. Daarnaast worden thema-onderzoeken uitgevoerd en gewerkt aan de doorontwikkeling van risico- en datagericht toezicht.

Veiligheid

Op het thema veiligheid is in de afgelopen periode samen met de betrokken gemeenten en partners gewerkt aan het vitaliseren van een aantal vakantieparken in Brabant. De Risk Factory Midden- en West-Brabant heeft de prognose van 5.000 bezoekers gehaald. Met de partnerorganisaties wordt bekeken op welke wijze de doelgroep senioren kan worden toegevoegd om het aantal bezoekers verder omhoog te brengen. Met de SSIB zijn we in gesprek over de taken van de groene BOA's en de bijbehorende ondersteuning en uitrusting. Daarnaast zijn we betrokken bij de transitie naar twee RIEC's in Brabant.

Gezondheid

Gezondheid is een integraal thema dat dwars door alle beleidsprogramma's loopt. We werken eraan om gezondheid in alle provinciale programma's een plek te geven volgens het principe 'Health in all Policies'. Per begrotingsprogramma is daarom minimaal één gezondheidsindicator opgenomen in de begroting die bijdraagt aan drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander. Volgens planning leveren we de 2e versie van het Gezondheid Informatie Knooppunt in het najaar van 2024 op, een informatiesysteem dat de voortgang van de gezondheidsindicatoren monitort. Eind 2024 verwachten we de nieuwe cijfers van het RIVM met de De Levensverwachting in als Goed Ervaren Gezondheid. Hierbij verwachten we dat de Corona-periode op de korte termijn een negatief effect heeft op de levensverwachting. Of het ook effect heeft op de ervaren gezondheid zal uit de cijfers blijken.

De derde dag van de gezondheid is 21 juni 2024 georganiseerd om samen met onze partners stappen te zetten in de beweging van zorg naar gezondheid.

Brede Welvaart

Brede welvaart is net zoals gezondheid een integraal thema dat binnen alle beleidsprogramma's geborgd moet worden. In alle uitvoeringsagenda's is daarom voor het thema brede welvaart een project of een indicator opgenomen. Deze projecten worden in een totaaloverzicht meegenomen in de uitvoeringsagenda brede welvaart. Dit jaar is gestart met de Brabantse monitor brede welvaart met een verdieping op het thema gezondheid en jongeren, deze zal in 2025 worden opgeleverd. In november zal in navolging van een succesvolle week van de brede welvaart in 2023 weer in samenwerking met de Universiteit van Tilburg de dag van de brede welvaart plaatvinden.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen van bestuurlijke en maatschappelijke weerbaarheid en integriteit

Indicatoren:

- Door een online social media campagne is de meldingsbereidheid positief beïnvloed.
- Een inmiddels beschikbaar risicotaxatietool ondermijning bedrijventerreinen met indicatoren vergroot de mogelijkheden om criminaliteit en ondermijning op bedrijventerreinen tegen te gaan.
- Uitvoeren van de handreikingen en acties uit de Brabantse norm weerbare overheid door gemeenten en provincie versterkt een weerbare overheid in Noord-Brabant ("de dijken overal even hoog").

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Cursus 'Vergroting weerbaarheid' verzorgen voor provinciale collega's, die nieuw binnenkomen of die waarvoor dat gezien hun taak van belang is

Indicator	2024	2025	2026	2027
Aantal provinciale collega's dat de cursus 'Vergroting weerbaarheid' heeft gevolgd	100			

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering aanbevelingen uit het Masterplan interne weerbaarheid

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Samen met Taskforce-RIEC Brabant Zeeland gesprekken voeren met gemeenten om hun fitheid tegen ondermijning te stimuleren

Indicator	2024	2025	2026	2027
Gemeenten die stappen zetten om fitheid tegen ondermijning te vergroten	56			

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Aantal jonge bezoekers aan de Riskfactory

Indicator	2024	2025	2026	2027
Aantal jonge bezoekers aan de Riskfactory	5.000			

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Brede Welvaart incl. Gezondheid

Brede Welvaart incl. Gezondheid

Verstevigen Brede Welvaart voor alle Brabanders

Indicator 2024

- We ontwikkelen een monitor brede welvaart in Brabant (populatieonderzoek uitgevoerd naar de ervaren brede welvaart vastgesteld op 11 juli 2023)

Gezondheid

Indicator 2024

- De Levensverwachting in als Goed Ervaren Gezondheid (LGEG, RIVM 4 jaarlijks uit GGD Volwassenmonitor). Op het moment van het vaststellen van de ambitie 'drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander', was de LGEG in Brabant voor het laatst gemeten in 2016. Inmiddels hanteert het RIVM een andere rekenmethode waardoor cijfers uit 2016 niet te vergelijken zijn met de nu beschikbare cijfers uit 2020. Om die reden nemen wij nu als referentiejaar 2020 voor genoemde ambitie.
- In GGD-regio West-Brabant was de LGEG in dat jaar 66,3 jaar, in GGD-regio Hart voor Brabant 66,8 jaar en in GGD-regio Brabant Zuidoost 67 jaar. Brabantbreed 66,7 jaar.
- Alle begrotingsprogramma's hebben met ingang van de begroting 2023 tenminste één gezondheidsindicator opgenomen, in de begroting 2024.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda brede welvaart die invulling geeft aan rolneming van provincie

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Doorontwikkelen van Brabantse Monitor Gezondheid

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Organiseren dag van de gezondheid

Indicator	2024	2025	2026
leder begrotingsprogramma levert tenminste één gezondheidsindicator aan	9	Pm	Pm
De levensverwachting in als Goed Ervaren Gezondheid (2023, 66,7 jaar)	stijgend	stijgend	stijgend

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

We verkennen of een tweede ronde van het Brabant Outcomes Fund (BOF2) haalbaar is en bij kan dragen aan het versterken van brede welvaart in Brabant

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

In het bestuursakkoord zijn er afspraken gemaakt om het BOF2 onder te brengen bij de BOM. Op dit moment vinden de gesprekken hierover plaats, de Staten worden over het vervolgproces geïnformeerd. Het door uw Staten gestelde kader wordt vooralsnog aangehouden bij het bepalen van het juiste alternatief, maar mogelijk zijn aanpassingen nodig. Indien dat het geval is, wordt PS betrokken bij richtinggevende keuzes.

Continue aandacht voor meekoppelkansen en monitoren voortgang op indicatoren begroting 2024

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig openbaar bestuur

Omschrijving (toelichting)

Indicatoren:

- In 2024 is participatiebeleid en -verordening voor de provinciale organisatie geformuleerd.
- Inwoners zijn bij tenminste zes beleids- en uitvoeringsontwikkelingstrajecten betrokken tot en met 2024.
- De kwaliteit van het openbaar bestuur bevorderen we via bestuurlijke samenwerking in Brabant

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Er is nog geen participatieverordening geformuleerd. De Wet versterking participatie op decentraal niveau, die provincies verplicht de inspraakverordening uiterlijk 1 januari 2027 te wijzigen in een participatieverordening, is op 4 juni 2024 aangenomen door de Eerste Kamer en wordt op 1 januari 2025 van kracht. Het opstellen van de participatieverordening wordt meegenomen in de Uitvoeringsagenda Toekomstbestendig bestuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opkomst verkiezingen in Noord-Brabant

Verplichte indicator: De opkomstcijfers in Noord-Brabant van verkiezingen voor de Tweede Kamer, Provinciale Staten en gemeenteraden, weergeven in % kiezers/stemgerechtigden (BBV verplichte indicator)

Afspraak is geen streefwaarde op te nemen, maar achteraf te rapporteren over de opkomst.

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Geen streefwaarde benoemd. Geen geplande verkiezingen in 2024 voor de Tweede Kamer, provinciale staten en gemeenteraden.

Het opkomstpercentage bij de verkiezingen van 6 juni 2024 voor het Europees Parlement bedroeg in Noord-Brabant 41,98%.

Burgers zijn meer betrokken bij beleidsontwikkeling en -uitvoering

Indicator	2024	2025	2026	2027
Experimenten met verschillende vormen van participatie bij geplande beleidsvormingsprocessen	3	0	0	0

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Organiseren bestuurlijke samenwerking

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Formuleren provinciaal participatiebeleid

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Gemeenten, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen voeren hun wettelijke taken conform de wet uit

Indicator:

- Eind 2024 kunnen we minstens 75% van de Gemeenten, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen als 'voldoet' beoordelen en is er geen die een 'voldoet niet' heeft gekregen. (Beoordelingen: voldoet / voldoet gedeeltelijk / voldoet niet)

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Voor het onderdeel omgevingsrecht blijkt uit monitoring en tussenresultaten dat mogelijk een enkele gemeenten zal uitkomen op een eindoordeel 'Voldoet niet'. Voor huisvesting vergunninghouders blijft de druk onverminderd hoog op het huisvesten van vergunninghouders. Naar verwachting zal circa de helft van de gemeenten hun taakstelling voor de 1e helft van 2024 realiseren. Voor het 2e halfjaar verwachten wij geen verbetering van deze resultaten. Voor informatie- en archiefbeheer blijkt uit de voortgangsgesprekken dat een organisatie het toezichtoordeel 'voldoet niet' zal ontvangen. De resultaten van financieel toezicht komen aan het einde van het jaar beschikbaar. Onze gemeenten staan voor een flinke uitdaging om tot een sluitende begroting te komen voor begrotingsjaar 2025.

Wat gaan we daarvoor doen?

We beoordelen of Gemeenten, Waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen hun wettelijke taken uitvoeren conform de wet

Indicator	2024	2025	2026	2027
% toezichtontvangers dat door ons op één of meer toezichtsgebieden wordt beoordeeld	100% *	100% *	100% *	100% *

* Aantal toezichtontvangers op 1-1-2023: 101

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

We stimuleren dat toezichtontvangers van elkaar leren via toezicht

Indicator	2024	2025	2026	2027
Aantal georganiseerde regio/kennisbijeenkomsten	4	4	4	4

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht

Toelichting

Verplichte indicator: Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht.

Indicator	2024	2025	2026	2027
Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht	0	0	0	0

Kwaliteit (indicator)



Kwaliteit (toelichting)

Ontwikkelingen en onzekerheden

- Huisvesting vergunninghouders: Het hoofdlijnenakkoord (voor het nieuwe Kabinet) betreffende de intrekking van de Spreidingswet en voornemen om de voorrangsregeling voor statushouders bij sociale huurwoningen af te schaffen kan onzekerheden en risico's veroorzaken. Dit kan van invloed zijn op het behalen van de wettelijke taakstelling. Vooralsnog werken de Brabantse gemeenten hard aan het huisvesten van de gekoppelde vergunninghouders, maar lijkt het er op dat een groot deel van de gemeenten de taakstellingen niet haalt.
- Informatie- en archief: Risico dat het ontbreken van een overzicht archiefbescheiden bij het indienen van het informatiearrangement vóór 15 juli zorgt voor het oordeel 'voldoet niet'. Dat kan zorgen voor een toename van het aantal organisaties dat dat oordeel ontvangt. Er zijn een aantal organisaties die uitstel hebben ontvangen voor het inleveren van het informatie arrangement tot 1 oktober. Een voorlopig oordeel is daardoor nog niet in beeld.
- Financieel toezicht: met de Voorjaarsnota 2024 van het Rijk (waarin o.a. de afschaffing van de opschalingskorting en vervroegde toepassing per 2024 van de nieuwe wijze van indexeren) worden gemeenten vanaf 2024 geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. Gemeenten worden hiervoor in 2024 volledig gecompenseerd. In 2025 slechts voor een deel. De effecten hiervan op de gemeentelijke begrotingen 2025 zijn nog onzeker. Dit kan invloed hebben op de uitvoering en intensiteit van financieel toezicht op de begroting 2025.
- De Taskforce RIEC Brabant Zeeland is als organisatie momenteel in transitie naar een andere structuur en financieringsvorm vanaf 2025. Dit leidt er waarschijnlijk toe dat in 2024 de uitvoering van projecten vertraagt en minder subsidie wordt ingezet dan waar tot op heden rekening mee is gehouden.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

1. Bestuur en veiligheid	Begroting t/m wijz. 5	Wijziging 6	Begroting t/m wijz. 6
Lasten	26.111	4.486	30.596
Baten	2	-	2
Saldo baten en lasten	26.108 N	4.486 N	30.594 N

